

CSENGŐ-BONGÓ VERSIKÉK

KIS EMBEREK MULATTATÁSÁRA

IRTA
GYULA BÁCSI
(ZIGÁNY ÁRPÁD)

BUDAPEST
A MAGYAR KERESKEDELMİ KÖZLÖNY
HIRLAP- ÉS KÖNYVKIADÓ VÁLLALAT KIADÁSA

A mű elektronikus változatára a Nevezd meg! - Így add tovább! 3.0 Unported (CC BY-SA 3.0) Creative Commons licenc feltételei érvényesek. További információk: <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/deed.hu>

Elektronikus változat:
Budapest : Magyar Elektronikus Könyvtárért Egyesület, 2014
Készült az Internet Szolgáltatók Tanácsa támogatásával.
Készítette az Országos Széchényi Könyvtár E-könyvtári Szolgáltatások Osztálya
ISBN 978-615-5406-66-9 (online)
MEK-12457

TARTALOM

Levettem a főköötmet.
 Ez ám csak a furcsa eset...
 Csirkék, kacsák...
 Két galambom.
 A királytigris és az orrszarvú.
 Zúg a tenger...
 Hová, hová, lovag uram?
 Kis kertemben.
 Hüvelyk Matyi.
 Nincs szebb élet...
 Csinos cicza...
 Hess, te cicza!...
 Czini, czini, kis kutyuskám.
 A tehénről.
 Mit mutatunk 10 fillérért?
 A kis Gyurka.
 Száll a fecske...
 Szép libáim...
 A kis kovács.
 Mi baj?
 Vigyázz a tűzzel!
 Két kis kofa.
 Félre csapom a süvegem...
 Mikulás.
 Kis Margitka.
 Ninini...
 A kis Erzsébet...
 A két testvér.
 A főszakács.
 Kis kertemben...
 Édes anya a Juliskát...
 Szól a zene.
 Őt kis testvér.
 Csak előre!
 Jutka meg a Gyurka.
 Szegény Bodri.
 Kuglizó-játék.
 Mi van a kosárban?
 Esik a hó...
 Sárga kukoricza...
 A nagy országutat...
 Csip, csip, csip...
 Vadgalamb száll...
 Piros eper.
 A hóember.
 Befújta az utat.
 Kis nyulacska.
 Mennyasszony lett a czirmos.
 Tele rakták...
 A kis disznó szakács.
 Kis csibém.

Bandi.
 Vigan fürdik.
 Kis paripám.
 Katonásdi.
 Két kis pásztor.
 A három jó barát.
 Jó gazdasszony.
 A vadász.
 Pille, pille, szállj le rám.
 Kong a hordó.
 Tente baba...
 Nézzétek.
 Milyen az oroszlán?
 Szarvasbogár.
 Ha fölülök...
 Kis egérke...
 Kéményseprő bácsi.
 Három picziny arany-hal.
 Hinta, palinta!
 Pinty úrfi.
 Öreg bohóc.
 Kis kertemben...
 Répa, retek, mogoró...
 A teve.
 Hová, hová...
 Erdők sűrűjében.
 Papagály.
 Az én kis ciczámról.
 Ilonka.
 Világító torony.
 De szép fészek...
 Apró énekesek.
 Miből lesz a kenyér?
 Szeretem én a babámat.
 Bodri kutya.
 A lármás libák.
 A léggolyós bácsi.
 Árkon-bokron...
 A tudós kutya.
 A magyar huszár.
 Kis hajóját...
 Tili-tuli, megfújom.
 Manczi.
 A gonosz bakkecske.
 A sárkány.
 A juhról.
 Fakó szekér...
 Téli mulatság.
 Ucczu rajta!
 Kinek adjam?

Jó-e ez a sárgarépa?
 Serpenyő.
 A kutya.
 Édes apa...
 Édes anya...
 Pincsi kutya...
 Melyik kell?
 A kis pásztor.
 Róka koma.
 Milyen a tigris?
 Száll a léghajó.
 Tollbokrét a fejében.
 Csigá-biga.
 Tyúk-anyó.
 Mért nyúl a nyúl?
 Kis kanári...
 Apró ruczák.
 Este van.
 Húdom, húdom...
 Anti, Rózsa...
 A harang-virág.
 Aratáskor.
 Jertek, jertek...
 Hogy az alma?
 Hajrá! hajrá!
 Megy a gőzös...
 Jön a tavasz...
 Száll, röpköd...
 Az elefánt.
 A kis boltos.
 Vadászni ment...
 Nincsen olyan fényes dolga...
 Gerlemadár.
 Együtt ül...
 A madárijesztő.
 Az építész.
 Anyuska ágya.
 A bőregér.
 Pista kiment...
 Virág-öröm.
 Bari, bari, báránka.
 A lánczhid.
 Struccmadár.
 Ha kiülök...
 Három seprős kis lány.
 Elfáradtunk.
 Megérett a szőlő.
 A gímszarvas.
 Szól a hindú...
 Mulat a kis cicza.

Levettem a főkötőmet.

Levettem a főkötőmet,
s a Bodrira rátettem:
Amióta élek, olyan
jóízűt nem nevettem!

Mostan persze nagyon büszkén
ül a virág-asztalon:
Soha ilyen komoly pofát
nem láttam még, mondhatom!

Már ezentul Bodrira is
fodros fejkötőt teszek:
S ha úgy fordul, esztendőre,
neki is szoknyát veszek.

Ez ám csak a furcsa eset...

Ez ám csak a furcsa eset,
Uram Isten, hogy is esett?!
Hát úgy történt, hogy a Bodri
a kecskét megugatta:
És a kecske egy darabig
türelmesen hallgatta;
De azután méregbe jött,
Szarvával nagyot döfött;
Nekiugrott Bodrinak,
Ez a szék alá szaladt;
Mostan ottan kuczorog,
Úgy-e furcsa a dolog?

Csirkék, kacsák...

Csirkék, kacsák vígan élnek
a majorház udvarán,
Enni-inni bőven kapnak,
jó dolguk van igazán;
Ámde, hogyha nagyra nőttek,
véget ér a jó világ:
Pestre hozzák s drága pénzen
eladják itt a kofák.

Két galambom.

Két galambom van én nékem
mind a kettőt szeretem,
Az ölemben hordozgatom
és a számból etetem.

Mind a kettő olyan szelíd
mindíg az ölemben ül:
Hogyha hívom, a kezemre,
a vállamra rárepül.

Bánatosan turbékolnak,
egyre azt: - tudom... tudom...
De, hogy mi az, amit tudnak,
én igazán nem tudom.

A királytigris és az orrszarvú.

Királytigris ő kegyelme,
Indiának veszedelme,
Orrszarvúval találkozott.
S vele mindjárt összekapott.
Ez aztán megtanította,
Levegőbe hajította.

Megdöfötte csont-szarvával
S úgy elbánt tigris komával,
Mint a macska az egérrel,
Vagy a kánya a csirkével;
Szegény tigris úgy elszaladt,
Hogy talán még most is szalad.

Zúg a tenger...

Zúg a tenger, haragos az árja,
Szél és vihar süvöltözve járja;
A hajósnép az életét félti,
Mert a tenger a tréfát nem érti;
Az albatrosz kiterjeszti szárnyát,
Sikongatva szeli a víz árját:
Gyorsan repül viharban és szélben,
Kedve telik a szörnyű veszélyben.

Hová, hová, lovag uram?

- Hová, hová, lovag uram? - Megyek a csatába,
Hírvirágot, babért kötni gyöngyös bokrétába.
- Adjon Isten sok szerencsét, szívemből kívánom:
Meg ne vesse, lovag uram, ha borral kínálom!
- Dehogy vetem, dehogy vetem: szomjas vagyok épen,
Hozza hamar, hadd hajtom föl azon melegében.
...Kire igyam az áldomást? - A magyar hazára,
Adjon Isten áldást, békét a szent koronára!

Kis kertemben.

Kis kertemben rozmaringot ültetek
Pünkösdi napján piros rózsákat szedek:
Bokrétába kötöm a sok virágot,
Kora reggel od'adom majd anyának.
Ez a legszebb mulatságom, örömöm,
Kis kertemet gyomlálgatok, öntözöm:
Hugocskámmal dolgozgatok serényen,
Megosztozunk minden virágcserepen,
Nekem éppen annyi van, mint ő neki,
Kis kertemet ő is épp úgy műveli.
Eszteendőre, vagy kettőre megnövünk,
Akkor már majd bokrétákat is kötünk:
Minden reggel viszünk anyának egyet,
Akkor leszünk csak igaz jó gyermekek.

Hüvelyk Matyi.

Hüvelyk Matyi, Hófehérke
játszanak a színpadon:
Szébbet, amióta éltek,
nem láttatok, fogadom;
Hátha kijön a hét törpe,
s vele Tündér Ilona,
Meg a rút Vasorrú Bába
és a gonosz mostoha!..

Nincs szebb élet...

Nincs szebb élet a miénknél,
egész nap munkálkodunk,
Kis kertünkben gyomlálgatunk,
öntözgetünk, dolgozunk;

Van szép rózsánk, gyöngyvirágunk,
liliomunk, violánk,
Nefelejtsünk, rozmaringunk;
bazarózsánk, ibolyánk;
Minden reggel szép bokrétát
kötünk édes anyának:
Sok-sok csókot kapunk érte
Annyit, hogy tán meg se érte
a jó édes anyának.

Csinos czicza...

Csinos czicza falatozott,
És észre se vette,
Hogy a kutya ólálkodva
Bujkál körülötte;
No most mindjárt
hajba kapnak,
Farkas-szemet néznek:
Ez miákol, amaz morog,
De csak egyre késnek;
Mert a kutyus fél a hegyes
Körmü kis cziczától:
A czicza meg még jobban fél
A kutya fogától.

Hess, te czicza!...

- Hess, te czicza! siczcz, te czirmos! -
még mi nem jut eszébe,
Hogy a kakast megugrasztja,
s kárt tegyen a csirkébe!
- No csak vigyázz, mert majd mindjárt
én ugrasztlak meg téged:
Tudom, akkor majd megbánod
ezt a nagy vitézséget!

Czini, czini, kis kutyuskám.

- Czini, czini, kis kutyuskám,
néked muzsikálok:
Mondd meg hamar a nótádat,
melyiket kívánod?...

Édes apa itt feledte
a hegedűt nékem: -
Nosza, mondd meg a nótádat,
elhuzom ám szépen! -
De Bodrinak a muzsika
sehogy sincs kedvére:
Torkaszakadtából vonít
kínos keservébe.

A tehénről.

Jó állat a tehén, édes a teje.
Szopós kis fiának borjú a neve;
Ha már nagyobbra nőtt, majd tinónak hívják
Szekérbe, igába, eke elé fogják.
Az egyik tehénnek, mondjuk példaképpen
Kicsike borja van, amely szopik éppen;
Néha meg egy tinó ballag az anyjával,
Szinte meg-megdöfi apró kis szarvával.

Mit mutatunk 10 fillérért?

Csörgő lánczon hátul tánczol,
visit, makog egy majom:
Kis gyerekek, ennél szebbet
nem láttatok, mondhatom!
Hófehérkét, a hét törpét
meglátjátok idebent:
Csak tiz fillér, annyit megér,
nem láttatok még ilyent!
Mert pórul jár a csúf Halál,
Fajankó úgy elveri,
Fejét hátát, kezét lábát
s nyakát is kitekeri.

A kis Gyurka.

A kis Gyurka a tábláján
szorgalmasan irogat,
Mögötte a kis Juditka
kiváncsian pislogat;
Ő még kicsiny, nem tud írni,
bár szeretne tudni már:
Majd megtanul esztendőre,
ha majd iskolába jár!

A Bodri is két lábra áll,
úgy nézi kis gazdáját:
Gyurikának tudománya
furdalja az oldalát. -
Ejnye, Bodri! tán szeretnél
írni tudni magad is?
De ez nehéz dolog ám - s nem
neked való, kis hamis!

Száll a fecske...

Száll a fecske, csicsereg:
Tücsköt, legyet keresek;
Öt kis fiam éhezik,
Mind az öt sokat eszik;
Fogok nekik legyeket,
Aztán hazasietek.
Amim van, nekik adom,
Számból meg is itatom:
Mindnyáját fölnevelem,
Mindnek gondját viselem;
Mire ősz lesz, szárnyra kelnek.
Messze délre elrepülnek.

Szép libáim...

Szép libáim, kis kacsám,
magot hoztam, egyetek:
Szeretném, hogy meghizzatok
s jó kövérek legyetek.
Ha jól laktok, friss vizet is
hozok nektek a tálba:
Ámde kérlek vigyázzatok,
ne menjetek a sárba!

A kis kovács.

Din-don, din-don, din-don, din-don;
cseng a pöröly, kalapács;
Dan-dén, dan-dén, dan-dén, dan-dén:
én vagyok a kis kovács.
A szikrázó ízzó vasat
a parázsból kiveszem,
Vas-fogóval jól megfogom,
az üllőre ráteszem;

Hopsza! egyet ütök rája:
Szeretszáll a sziporkája...
Ütöm, verem, kalapálom,
Fordítgatom, megformálom: -
Tolom hátra, előre,
Míg patkó lesz belőle.

Mi baj?

Mi baj, mi baj,
édes Jutka?
Eltörött a poharad?
Ejnye, ejnye,
nagy kár biz az,
De sohse emészd magad.
Kérd meg szépen
édes anyát:
Ad ő másik poharat;
Arra aztán jobban
vigyázz,
Akkor épen is marad.

Vigyázz a tűzzel!

Nem jó tűzzel játszani, - abból baj lehet;
Kis szikrából, parázsból - lesznek nagy tüzek;
Vigyázni kell, mert a ház, hogyha lánggal ég,
A gazdája elveszti - benne mindenét,
Persze jönnek tűzoltók, de mi haszna már!
Talpig leég ám a ház, - s szörnyű nagy a kár.

Két kis kofa.

Két kis kofa a piacon
almát árul magában:
Szinültig van a szép gyümölcs
takaros kosarában.
- Három almát egy garasért,
többet már nem adhatok -
Szebbet, jobbat és olcsóbbat
ennél nem kínálhatok...
- Tízet adjon négy garasért,
akkor veszek negyvenet!...
Adnék, adnék én szívesen:
de ha mondom, - nem lehet!

Félrecsapom a süvegem...

Félrecsapom a süvegem,
 én vagyok a nagy legény;
Ha rágyújtok, a királylyal
 sem igen cserélek én;
Szörnyű jó a dolgom nékem,
 a kis gazdám is szeret:
No, mert tudja, bármit kérdez,
 én okosan felelek.

Mikulás.

- Hová, hová, Mikulás -
„Oda, ahol várnak:
Ajándékot viszek most
Sok fiúnak, lánynak.
Aki jó volt egész éven,
Mindig szót fogadott szépen:
Annak játékot adok;
Aki rossz, garázda volt
És eddig meg nem lakolt:
Annak virgácsot hozok;
Korbács, virgács, poroló:
Rossz gyerekek az való!”

Kis Margitka.

Kis Margitka odacsalta
 a hattyút a partra,
Friss kalácscsal, jó kenyérrel
 etetni akarta;
A Gyurka meg, hogy meglátta,
 reá akart ülni,
Azt gondolta, de jó lesz majd
 a hattyún repülni!
De a Margit félretolta,
 közel se ereszti,
Attól fél, hogy a Gyurka még a
 hattyút elijeszti.

Ninini...

Ninini, a Ferike,
Czilinder a fejibe,
Nagy pipa a szájában,

Apja botja markában:
Igy indul az utcára,
Egy rövidke sétára;
De ha apja meglátja,
Alighanem ellátja!

A kis Erzsi...

A kis Erzsi babáját
az ölébe vette,
S nyári szalmakalapját
a fejére tette;
Aztán beült kocsijába!
s menni akart, - de hiába!
A kocsija csak nem akart
szaladni,
S Erzsikének otthon kellett
maradni.

A két testvér.

Kerti padon két kis testvér
egymás mellett üldögél,
Köröskörül a rózsákat
meg-meglibbenti a szél;
A kis babát csicsigatják,
míg elalszik ölükben:
Édes öröm, boldog öröm
mosolyog a szemükben.

Padjuk előtt a Pincsike
meg a Bodri játszanak:
Hol a földön fetrengenek,
hol meg talpra ugranak;
Köröskörül zeng a liget,
dalolnak a madarak,
A hús lomb alatt nem érzik
a forró napsugarat.

A főszakács.

Mit nevettek? - mit csúfoltok? -
hisz' főszakács vagyok én:
Hónom alatt főzőkanál,
előttem meg a kötény.

Ég a tüzem, forr a vizem,
fölteszem a pecsenyét:
Egy-kettőre meg is sütöm,
aztán kész a jó ebéd.

Kis kertemben...

Kis kertemben piros rózsza
kivirágzott hajnalra:
Párosával leszakítom
s betűzőm hajamba:
A többivel telerakom
ezt a kis kosarat:
S ha megyek az óvodába,
mind elviszem, ha szabad;
Ajándékba odaadom
a tanító néninek: -
Tudom, hogy megcsókol érte,
s szép mesével megfizet.

Édes anya a Juliskát...

Édes anya a Juliskát
kivitte a mezőre,
Virágokat tüzdögélt a
hajába, a fejére:
Egy vadrózsát, egy kökőrcsint,
meg egy búza-virágot:
Szebb kis lányt a Juliskánál
bizony senki nem látott!
- Szép vagyok-e, édes anyám? -
kiváncsian kérdezi:
S a tükröt, hogy belenézzen,
kis kezébe fölveszi.
- Szép vagy, szép vagy, édes lányom:
te vagy az én világom:
Kökőrcsinem, szép vadrózsám,
drága búza-virágom.

Szól a zene.

Szól a zene, ostor pattog,
hajrá, hollahó!
A czirkuszban mint a szélvész
fut a két csikó;

Egyszer csak - hopp! – fölugrik
rájuk a lovász:
Talpon állva hajtja őket
és úgy nyargalász.

Öt kis testvér.

Öt kis testvér a nyáron
kilovagolt számáron;
Egyik ráült, más vezette,
ám a számár csak megállt:
Úgy látszik, hogy ez a szerep
a csacsinak derogált.

Csak előre!

- Hadnagy uram, hadnagy uram!
- Mi bajod van, édes fiam!...
- Sebet kapott, hull a vére!...
- Sebaj, fiam!... Csak előre!...
És a zászló megy előre,
De a hadnagy végét járja...
Egyre mondja: - „Csak előre!”
Míg egy golyó eltalálja...

Jutka meg a Gyurka.

A kis Jutka megmosdatja,
megfürösztli babáját:
Meglátja ezt a kis Gyurka,
s mindjárt ő is hozzálát;
Előhossa pojácáját,
hogy azt is megfürdeti:
Úgy tenné a vízbe, hogy a
ruháját le sem veti.

Szegény Bodri.

Jaj, jaj, szegény Bodri kutya
néked ugyan megesett:
Ez a kecske, haragjában,
a szék alá kergetett.

Ejnye, ejnye, Bodri kutya,
nem szégyenled magadat?
Gyáva kutya az, amelyik
kecske elől megszalad!

Kuglizó-játék.

Kugli babák sorban állanak,
mellettük a golyó:
Három-három minden sorban,
közepén a bíró;
Hej, ha egy dobásra mindent,
most ledönteném:
Akkor volnék igazában
csak derék legény!

Mi van a kosárban?

Kosár, kosár: mi
van benne?
Ha kinyitnám, de
jó lenne!
Tele van ám
almával,
Barackkal, meg
szilvával.

Esik a hó...

Esik a hó, gingalló:
Hóban járni, jaj de jó;
Fölmarkolom meggyúrom,
A Katiczát megdobom;
- Hopsza húgom, jól vigyázz,
Hogy a hóban meg ne fázz!
Rajta, rajta, most szaladj;
Megdoblak, hogy meg ne fagyj!
- Ejnye, bátyám, mit csináltál?
Hólabdával megdobáltál?...
Hagyj békémet, hogyha mondom,
Mert jó kedvedet elrontom:
Én is labdát csinálok,
S visszadoblak, meglátod!
Visszadoblak, vissza én,
Te gonosz, pajkos legény.

Sárga kukoricza...

Sárga kukoricza,
De magas a szára,
Ha megér, letörik
Szent-Mihály havára;
Szép csomókba kötik,
Száradni aggatják.
Aztán lemorzsolják
S a disznóknak adják.

A nagy országutat...

A nagy országutat
a ló addig rójja,
Míg egyszer leesik
az egyik patkója;
Akkor a kovácshoz
vezetik a lovat,
Aki nem bajlódik
vele igen sokat:
Megfogja a lábát,
új patkót ver rája,
Az inas meg nézi,
mit mivel gazdája.

Csip, csip, csip...

- Csip, csip, csip, kis madarak:
Itt a búza, itt a mag!
Jőjjetek, repüljete!
Kis madárcák, egyetek!
Szórom én is, hintek én is,
Elég lesz ez, ha kevés is.

Holnap reggel mást hozok,
Egyetek, ti torkosok! - -
S a madarak leröpülnek,
Csicseregnek, úgy örülnek,
Pinty, vörösbegy és rigó,
Mind azt mondja, - jaj, de jó!

Vadgalamb száll...

Vadgalamb száll ágról-ágra,
keresi a párját:
Ha meglelte, turbékolva
a nagy erdőt járják;
Ki-kijárnak a vetésre
tisztá búzát enni:
De szeretnék, de szeretnék
én is velük menni.

Piros eper.

Piros eper megérik,
Kis fiúcskák de kérik:
Az kap epret, aki jó, -
Rossz fiúknak nem való!

A hóember.

Télen van csak hóember:
ez azt' fúra legény!
Pipát tart a szájában,
kalap van fején;
Pajkos fiúk csinálták,
Tiszta hóból formálták:
De csak addig él,
Amig tart a tél;
A nyár forró melegén
menten elolvad szegény.

Befújta az utat.

Befújta az utat a hó,
fáznak a kis madarak;
Éheznek is, mert a havon
egy szem búza sem akad.
Kis Ilonka megsajnálja
a szegény állatokat,
Hívja őket és a hóra
búzaszemet osztogat.

Kis nyulacska.

Kis nyulacskák a ketreczben
jaj, de vígan élnek:
Egész nap csak esznek-isznak,
játszanak, henyélnek.

A Bodri ezt vicsorgatva,
irigykedve nézi:
De a nyulak a ketreczből
fittyet hánynak néki.

Mennyasszony lett a czirmos.

No, még ennél furcsább dolgot
nem láttam életemben:
Azt se tudom, hová legyek
szörnyű nagy nevettemben!

Nézzétek csak meg a czirmost,
mennyasszony lett belőle:
Milyen kényes, milyen cifra,
most megy az esküvőre!

A kezében nagy bokréta,
koszorú van a fején:
Uszályát utána hordja
egy picziny czirmos-legény.

Tele rakták...

Tele rakták száraz galylyal
a kis taligát,
Mert hát otthon fűteni kell
a hideg szobát;
A kis Miska elül húzza,
Margit tolja szépen,
Jutka meg az elhullott fát
viszi a kezében.

A kis disznó szakács.

Röf-röf, én a szakács vagyok,
sok a dolgom sietek:
Lepényt sütök, rá se' érek
beszélgetni véletek.

Négy vendégem éhesen vár,
s még nem is kész az ebéd:
Attól félek, hogy ennek majd
én iszom meg a levét.

Tessék, urak, itt hozom már
a finom, jó ebédet:
De csak lassan, mert tűzön volt,
s lehet, hogy még megéget;
Jön még több is, mindenféle,
szemnek-szájnak jó falat: -
Dercze-moslék, tök, uborka,
répa, tengeri-csutak.

Kis csibéim.

Csip-csip, kis csibéim,
jertek hozzám, jertek:
Piros búzaszemet,
kölest hintek nektek;
Ha jók lesztek, mindig
kaptok tőlem magot:
S hogy ha megszomjazztok,
friss vizet is adok.

Bandi.

Bandi meg az Ilonka
elmentek a kútra,
Telehúzták a csöbröt
s vitték haza futva;
De nagy baj történt velük,
elestek a réten
Elejtették a csöbröt,
s a víz kidúlt szépen.

Vigan fürdik.

Vigan fürdik a két testvér
tenger hús vizében,
Cézár meg a parton őrzi
ruhájukat szépen.
Fél szemével a hű kutya
kis gazdáit nézi,

Neki kell vigyázni rájuk,
ezt komolyan érzi.

Kis paripám.

Kis paripám magyar fajta,
Nincsen sallang, csengő rajta,
Fából van a lába:
De azért, - hiába!
Hogyha rája fölpattanok,
Mint a szélvész, úgy nyargalok.

Katonásdi.

Katonásdit játszom,
katona leszek,
Kardot, puskát, csákót,
paripát veszek;
Most még kicsi vagyok:
játszom a csatát;
De, hogyha megnövök,
Védem a hazát!

Két kis pásztor.

Két kis pásztor kora reggel
a mezőre kimegyen:
Legeltetni báránkját
réten, völgyön és hegyen;
Ha pihennek, a kis Jutka
szépen ölébe viszi,
Simogatja, nyalja-falja,
majd csak hogy meg nem eszi.
Mellette áll a kis Gyurka,
pásztorbot a kezében,
Vállán mente, nagy karimás
kalap van a fejében.

A három jó barát.

Milyen szépen megfér együtt
ez a három jó barát:
Kis Juliska az ölében
becézgeti a cziczát;

Előtte áll a libája,
s gondolkozva nézeget:
Bizonyosan azt nézi, hogy
hol találhatna vizet?

Jó gazdasszony.

Jó gazdasszony Ilonka,
Dolgozik is naponta:
Kora reggel neki lát,
Mind kimossa a ruhát:
Aztán szépen tereget,
Felköti a kötelelet,
Szároгатja a ruhát,
Megmosdatja a babát:
Akkor tisztát ad reá
S elviszi... tudod hová?
Sétálni az utczára,
Maga mulatságára.

A vadász.

- Megtöltöttem a puskámat,
gyere velem, kis hugom:
Lövök neked nyulat, őzet,
örülsz neki majd, - tudom!...
- Nem megyek én, nem megyek én,
mert utóbb még megbánnám;
A szegény kis őzet, nyulat
szörnyű nagyon sajnálnám...

Pille, pille, szállj le rám.

Pille, pille szállj le rám,
Nem bántlak én, igazán;
Édes mézzel etetlek,
Tiszta szívből szeretlek;
Kis kertembe kiviszlek,
Rózsáagra leteszlek,
Vízzel is megitatlak,
Bizony nem koplaltatlak.

Kong a hordó.

Hordó, hordó, - jaj, de kong!
Talán bor sincs benne?
Pedig biz' úgy volna jó,
Hogyha tele lenne!
De énnékem jó így is:
Hisz' kicsiny vagyok, -
S bort csak azok ihatnak,
Akik már nagyok!

Tente baba...

- Tente, baba, tente,
Aludj szivem szentje!
S addig-addig ringatja.
Míg csak el nem altatja.

Nézzétek.

Nézzétek ezt a négy szelíd fiúcskát,
mily szeretettel összebújva áll;
A nevük: - Lajos, Józsi, Pista, Géza,
s mindegyik egy-egy nyíló rózsaszál.

Az első víg, zajos, mint a madárka,
mely télen-nyáron vígan fütyörész:
Játékon kívül nincs egyébre gondja,
nem háborítja őt meg semmi vész.

A második komoly és büszke lelkű,
mint bércei sas, mely föl a napba néz;
A harmadik tanulni vágya egyre,
él-hal a könyvekért, mert csupa ész.

A negyedik... azt megszerette Isten:
a negyedik a mennybe távozott;
S elvitte mind a remény szép virágát,
a sok szép álmot, amelyet hozott.

Milyen az oroszlán?

Láttál-e már bösz oroszlánt? - Úgy-e szörnyű állat?
Bátorságra és erőre párját nem találod;
Forró, sziklás Afrikában vagyon hazája:
Ott uralkodik, mert ő az állatok királya.

Ha elbődül, mértföldekre hallik ordítása,
Mint a villám, úgy megbénít a szeme pillantása;
Ökröt, lovat, embert, szarvast leüt izmos lába,
S ha futásnak ered, szél sem ér nyomába.

Szarvasbogár.

Szarvasbogár,
megfoglak!
Szép skatulyába duglak;
Ha nem csipsz meg, nem
bántlak,
Holnap el is bocsátlak.

Ha fölülök...

Ha fölülök a szánkóra,
mint a szél, úgy röpülök;
Kiabálok, sikongatok
tiszt a szívből örülök;
Kalapomat meglengetem,
olyan nagyot kurjantok,
Hogy a hegyek zúgva verik
vissza a nagy visszhangot;
Még a kutyus is kedvet kap,
amint mellettünk lohol:
Kilógatja vörös nyelvét,
vigan ugrál és csahol.

Kis egérke...

Kis egérke vigan tánczolt,
mulatott a szobában:
De hirtelen furcsa vendég
jött, még furcsább ruhában.
Czirmos czicza hosszú frakkban,
cilinder kezében:
A kis egér menten a szék
alá bújt ijedtében.
Sírva czinczog és a cziczát
ájduldozva kérleli
Hogy az egyszer, csak az egyszer
Kegyelmezzen meg neki.

Kéményseprő bácsi.

Kéményseprő bácsi, jaj de fekete!
Ruhája korommal, szénnel van tele;
Nem csoda, mert mindig a kéménybe jár,
S a korom, a füst, mind ruhájára száll,
Félnek is ám tőle a kis gyerekek,
Pedig nem bánt senkit, mindenkit szeret;
Mit tehet ő róla, hogy ilyen csúnya,
Hogy a kéményekben kell dolgoznia.

Három picziny arany-hal.

Három picziny arany-hal
úszkál az üvegben:
De jó dolguk van nekik
ebben a melegben!
Pista éppen ezt mondja
a kis Erzsikének,
S kéri tőle a felét
vajaskenyérének;
Meg akarja etetni
a kis halacskákat:
Vizbe szórná majd nekik
a kenyér-morzsákat.

Hinta, palinta!

Hinta, palinta,
Hintázik a Katinka:
Fölrepül a levegőbe,
Majd hogy el nem szédül tőle;
Száll a hinta, száll, röpül:
A Katinka meg örül.

Pinty úrfi.

Pinty úrfinak fillére sincsen.
tán a nagyapjának se volt:
De azért ő vigan dalolgat,
s a ruháján sincs semmi folt;
Asztalt számára nem teritnek,
s ki hinné? éhen még se vész:
Csak kirepül a zöld mezőre:
s az izletes lakoma kész.

Öreg bohócz.

Öreg bohócz a fiát korán tanítgatja,
Abrincson átugrani, jó korán szoktatja.
- Hopp! egy-kettő, rajta hát:
Ugord át a karikát! -
Át is ugrik egy-kettőre,
Ám nagyot bukik előre:
Furcsa kis eset, -
De ő csak nevet!

Kis kertemben...

Kis kertemben kora reggel
virágokat szedtem,
És belőlük szép bokrétát
kettőt is kötöttem;
Az egyiket jó anyámnak
adom névnapjára,
A másikat beviszem majd
apám asztalára;
Isten adjon szüleimnek
hosszu boldogságot,
Sok örömet, sok szerencsét,
tartós vidámságot!

Répa, retek, mogyoró...

Répa, retek, mogyoró,
Mind a három jaj de jó!
Én a retket szeretem:
Ha csipős is megeszem.
A retek földben terem,
Hogyha megnő, fölszedem,
Hazaviszem, megmosom.
Szépen meg is hámozom:
Vajjal, sóval megeszem,
Ami nem kell elteszem.

A teve.

Messze Afrikában,
a hol a nap éget,
S nagyon átheviti
a köves vidéket;

A forró homokban
nem tud ló járni,
Más teherhordozót
kellett hát találni.
Találtak is: tevét,
jó hosszú a lába,
És lapos talpain
széles a patája;
Aztán tud ám járni,
kövek közt, homokban,
S nem tikkad a forró,
rekkenő napokban.

Hová, hová...

- Hová, hová, kis Gizike?...
- kimegyek a rétre,
Sétálni megy a babám,
ki a faluvégre:
Megmosdattam, ráadtam
ünneplő ruháját:
Hadd dicsérjék, milyen szép,
mind akik csak látják;
Kint a réten virágot
fonok a hajába,
Úgy küldöm el délután
baba-iskolába.

Erdők sűrűjében.

Erdők sűrűjében, hol a lomb fakad,
Élnek a kis őzikék, meg a dámvadak;
S ha megúnták már a zöld erdőt, a fát,
Kijönnek a rétre, mely jó fűvet ad.
Félnek a vadásztól, szegény állatok,
Mert a vadász rosszabb, mint a farkasok;
Farkast hogyha látnak, futnak, mint a szél,
És a dühös állat nyomukba sem ér:
Haj, de nincs menekvés a vadász elül,
Mert a golyó szélnél gyorsabban repül!

Papagály.

Tarka-barka papagály,
Büszke, mint a kis király;

Jár a szája, csak hadar,
Azt se tudja, mit akar;
Egy-két szót, ha bemagol,
Éjjel-nappal csak papol;
Azt se érti, mit beszél,
De azért nagyon kevély:
Épp olyan, mint a gyerek,
Aki ostobán fecseg.

Az én kis cziczámról.

Czicza, czicza, kis cziczám,
Szép a ruhád, igazán;
Hosszú szoknya, csipkés gallér,
Te vagy ám csak a gavallér:
 Az ölembe veszek,
 Szép hintóba teszek,
Melléd ülök magam is,
Úgy vágtatunk, kis hamis:
 Amerre csak járunk,
 Sehol le nem szállunk,
 Éjszakára, ha megállunk,
 Fogadóba szállunk.

Ilonka.

Kis Ilonka fölczifrázza babáját,
Fölveszi a vasárnapi ruháját:
Így indul el Margíthoz a szomszédba,
Baba-ruhát visz neki ajándékba.
Alkonyatig jókedvűen játszanak,
De mikor már nyugovóra száll a nap,
Kis Ilonka elbúcsúzik módosan,
S hazaballag fáradtan és álmosan.

Világító torony.

Világító torony,
 tenger közepén,
Mértföldekre látszik
 tetején a fény;
Inti a hajókat:
 - ne jőjjetek erre,
Szaladjatok innen
 ki a nyílt tengerre!

De szép fészek...

De szép fészek! - négy tojás van benne:
Ha kiszedném: - ejnye, de jó lenne!
Hazavinném, a tyúk alá tenném,
Mind a négyet szépen kiköltetném:
Fölnevelném a szegény árvákat,
Szeretném az apró szalonkákat.

Apró énekesek.

Vígan járjuk a világot,
egész nap énekelünk:
Abból élünk, amit hugom
meg én, együtt keresünk;
Nincs nekünk e nagy világon
rokonunk, se barátunk:
Még sincs bajunk, mert nagyon sok
jó emberre találunk.
Ha elkezdünk dalolgatni,
itt is, ott is pénzt kapunk,
Egy-kettőre szinte színig
tele van a kalapunk.

Miből lesz a kenyér?

A lekaszált termést
nagy kévékbe szedik:
Behordják a csűrbe,
ott kicsépegtetik;
A magból a molnár
lisztet őröl nekünk:
Abból süti a pék
szép, fehér kenyerünk.

Szeretem én a babámat.

Szeretem én a babámat,
jaj, de szeretem!
Minden reggel szép ruhába
felöltöztetem;
Ha magam sétálni megyek,
őt is elviszem;
Adok neki minden jóból,
amit csak eszem;

Azért olyan kövér, piros,
mert jól tartom ám;
Jaj, de nagyon szeretem is
az édes babám!

Bodri kutya.

Bodri kutya, mi lelt téged:
szalvéta a nyakadon?
Aki meglát ilyen furcsán,
jól kinevet, fogadom!
Talán bizony Józsi tette
ezt a nagy csúfot veled?
S te eltúrted, mert remélted,
hogymint ad egy kis kenyeret?...
Nagybélű vagy, Bodri kutya,
és ha a gyomrod korog,
Eltúrsz mindent egy falatért: -
ez pedig nem szép dolog.

A lármás libák.

Jaj, de szörnyű láрма ez,
tépi a fülem:
Szinte kábulok bele,
szédül a fejem;
Két jó torkú, gágogó
liba teszi ezt:
Soha nem hallottam én
ilyen szörnyű neszt!

A léggolyós bácsi.

- Hová szalad, bácsi?
Jaj, de nagyon siet!
Meg se várja, hogy egy
Léggolyócskát vegyek?
Aztán mi az ára?...
Húsz fillér?... Ne mondja!
Bizony maga, bácsi,
A levegőt rontja!
- Húsz fillér az drága:
Adok érte tizet
És az édes anya
Mindjárt meg is fizet.

- Od'adja?... nem adja?..
Na, hát itt az ára;
Hisz úgyis elromlik
Tudom, nem sokára!

Árkon-bokron...

Árkon-bokron vígan hajtom
a két futós kecskémet:
Egy kézzel a gyeplőt tartom,
másikkal Erzsikémet;
Feri meg a kocsi mellett
utánunk szalad,
S megfogja, hogy le ne essék,
a kis hugomat.

A tudós kutya.

Lábra állok, tánczot járok,
én a tudós kutya vagyok:
Bukfenczezem, fittyet hányok,
lovaglok, ha akarok;
Szörnyű nagy a tudományom,
írni, olvasni tudok,
Bicziklizem, eszem, iszom,
a létrán is fölfutok.

A magyar huszár.

Ha az egész kerek földet
végig mind bejárod,
A vitéz magyar huszárnak,
párját nem találod,
Mert a huszár az Úristen
első katonája,
A jó Isten maga vigyáz
a mennyekből rája.
Mint a villám, olyan szilaj,
gyors a támadása:
Porba gázol minden ellent,
merész rohanása;
Piros vérét inkább
százszor patakban hullatja;
De a dicső magyar zászlót
cserbe sohse hagyja!

Kis hajóját...

Kis hajóját a Pista
zsinegre kötötte
A kis Irma repesve
álldogál mögötte;
A szellő a csónakot
vigan űzi hajtja:
De a Pista zsinegen
jó erősen tartja.
Igy mulatnak egész nap
kint a kis vizen:
Te is mulatnál velük,
azt már elhiszem!

Tili-tuli, megfújom.

Tili-tuli megfújom
kicsiny furulyám:
Urak, hölgyek, befelé -
tessék, szaporán!
Egy-kettőre megütöm
ezt a nagy dobót:
Mindjárt meglátják, milyen
szépet mutatok!
Hopsza, kutyám! rajta hát,
járd a tánczodat:
Fürgén, vigan, szaporán
szedd a lábodat!
Van még egy másik kutyám:
ez csak a legény!
Pipa lóg a szájában,
sipka a fején.

Manczi.

Manczi ül a kocsiban,
Ilonka meg tolja,
Bodri mellettük szalad,
vidáman csaholva:
Ez ám csak a multság! -
mint a szél repülnek:
S ha már belefáradtak,
pihenni leülnek;

Kiszedik az uzsonnát,
Bodrinak is adnak,
Kergetőznek, kocsiznak:
jaj de jól mulatnak!

A gonosz bakkecske.

A kis Nelli kocsikázni -
vitte a kis hugait,
Hogy a kecske jobban birja,
ő is húzta a kocsit;
Hát egy gonosz, csúf bakkecske
az úton elébük állt,
Tánczolt, bégett, bolondozott,
bakugrásokat csinált.

A sárkány.

Száll a sárkány, jaj de tarka!
Papirosból van a farka:
Szeme-szája vigyorog,
Fölrepül, ha szaladok!

A juhról.

A juh derék állat, sok hasznát veszik,
A gyapját lenyírják, húsát megeszik;
Gyapjából posztó lesz, a tejéből sajt,
Szarva és bőre meg egyéb hasznat hajt;
Bőréből készül a suba és süveg,
Szarvából csinálják a jó fésüket;
A kis bárányt pedig te is szereted,
Elviszed sétálni, úgy legelteted.

Fakó szekér...

Fakó szekér, kenderhám,
Mind a kettő rossz szerszám;
Lassan ballag a Fakó,
Így utazik a Ferkó.
Tyúkot visznek a kasba',
Bemennek a városba:
Ott a tyúkon túladsz
S vigan hazahajtatnak.

Téli mulatság.

Ni, hogy szalad ez a szánkó
a fagyos, fehér havon:
Ezt a drága mulatságot
bizony sokért nem adom!

Arra fordul a Jóska is,
aki hó-embert csinál;
Nézd csak, hogy irigyli őket
s milyen bámészkodva áll!

Bizony ő is jobb szeretne,
Szánkón járni, ha lehetne!

Uczczu rajta!

- Uczczu, rajta, ki fogja meg?
Én fogom meg, én!
Hajszolják a kis pillangót
azon melegén.
De Gézának a kalapját
lefujja a szél:
Meg kell fogni hamar, míg a
tengerbe nem ér.
A kis Ilka még kergeti,
de hiába már:
Mert az aranyos pillangó
föl az égbe száll.
Nézik, kérik, hívogatják:
- Pille, pille, jer! -
De a pille tovább repül,
s még nem is felel!

Kinek adjam?

Kinek adjam, kinek adjam
ezt a csúnya ördögöt?...
Nekem! - Én majd a nyakára
hosszu madzagot kötök!...
Hát ezt a tarka pojácát? -
Azt meg ad nekem, Katám
A babámmal egy szobában,
egy kenyéren tartanám.

Jó-e ez a sárgarépa?

- Jó-e, mond' a sárgarépa?... adj belőle kis majom!
- Van eszembe! - dehogy adok! Úgyis elég a bajom!
- Mi a bajod, kis makákó?... hátha tán segíthetek?
- Az a bajom, hogy rabságban, kalitkában szenvedek.

Serpenyő.

Serpenyőben sült a palacsinta:
Azt szereti ám csak a Katinka!
Hármat-négyet megeszik belőle,
Bizony-bizony beteg is lesz tőle.

A kutya.

Igaz, derék, hű kutyának
nincsen sehol párja:
Az embernek nincsen nála
hívebb jobb szolgája;
Tűzbe-vízbe, kész halálba
megy, ha úgy kívánod:
Ezért szeresd a jó kutyát,
soha meg nem bánod!

Édes apa...

Édes apa könyvszekrénye,
könyvekkel van tele:
De jó lenne, ha kedvemre
turkálhatnék benne!
Egész csomó képes-könyvet,
tündér-mesét vett meg:
Gyula bácsi írta mindet, -
de szépek lehetnek!

Édes anya...

Édes anya ebédet visz
a dolgozó apának,
De utjukba áll a patak,
mely szinig megáradt;
Hogy menjenek át rajta,
mikor nincsen hídja?..

Édes anya egyet gondol,
s megvan már a nyitja!
Örzsit a nyakába veszi,
úgy viszi a hátán:
Jóska meg mellette gázol,
csak a maga lábán.

Pincsi kutya...

Pincsi kutya büszkén jár-kel,
akár csak egy gavallér!
Makra-pipa a szájában,
a nyakán fehér gallér!
Félrecsapja a süvegét,
fülét csáléra veti,
Széles kedvében az egész
világot kineveti.
Nincs párja a kerek földön,
ámbar csak kutya szegény:
De nagyon sok szép dologra
jól megtanítottam én.

Melyik kell?

- Alma, körte két kosárban:
Melyik kell neked?
Válassz, hogy a körtét, vagy az
almát szereted? -
„Ha már szabad választanom,
édes jó anyám:
A körtét is, az almát is
kiválasztanám.”

A kis pásztor.

A kis pásztor kecskéjét
hazahajtja szépen,
Olga mindjárt hívja is,
mert ő várta éppen,
Jó káposzta levéllel
kinálja a kecskét;
Most lóherét ad neki,
majd meg levelecskét;
Vigan mekeg a kecske,
Olga kezét nyalja,

És a finom csemegét
jóízűen falja.

Róka koma.

Róka koma, mit csinálsz,
Milyen rosszban sántikálsz?
Ne is lesd a tyúkokat:
Hiába fened fogad, -
Nem kapsz tyúkot, kis hamis,
Még ha beteg leszel is.

Milyen a tigris?

Tarkabőrű király-tigris szeme vérben forog,
Éles fogát csattogtatja és rémesen morog;
Préda után járkal mindig s vele jár a halál:
Ember, állat mind vigyázzon, kit útjában talál!
Kerek földön nincs vérengzőbb, szörnyűbb állat nála,
Kelet-Indiában lakik s rettegnek ám tőle,
Ámde azért vadászszák is, mert becses a bőre.

Száll a léghajó.

Száll a levegőben, száll a léghajó,
Vigan leng a szélben rajta lobogó;
Bár engem csak vinne,
Jaj, de jó is lenne!
Szállni, szállni hegyen-völgyön át,
Megnézni, hogy milyen a világ?

Tollbokréta a fejében.

Tollbokréta a fejében,
Éles balta az övében,
jön a Gyurka szaporán;
Támadásra, harczra készen,
Tetőtől-talpig egészen
marczona, hős indián.
De a Bandi, meg az Anna,
Ahelyett hogy megriadna,
rá se hederit;

Egy kis mókus ott cziczézik,
Majmol, tánczol: - s ők elnézik,
 hogy bukfenczezik.

Csiga-biga.

Csiga-biga
 gyere ki,
Ég a házad
 ide ki,
Öltsd ki szépen
 szarvadat,
Összetöröm
 házadat,
Mély kutba vetlek,
Aztán kinevetlek.

Tyúk-anyó.

Tyúk-anyó meg a csibéi vigan eszegetnek;
Minden magot, minden szemet föl-csipegetnek;
Ám a gonosz czirmos czicza nem hagy békét nekik,
Alattomban a kis csibék mögé settenkedik.
De a kakas észreveszi, inti a csibéket,
S ezek mindjárt a kotlósnál lelnek menedéket,
Látod, czirmos, kakas úrfi okosabb ám nálad:
Most az egyszer csirke-hústól fölkapik az állad!

Mért nyúl a nyúl?

Kis gyerekek, valamit
 kérdetek most tőletek:
Vigyázzatok, hogy aztán
 okosan feleljetek.
- Nyuszi, nyuszi, házinyúl:
 Ki tudja, mért nyúl a nyúl?...
Látom, látom, nem tudjátok,
 Soha ki nem találjátok:
Megmondjam, mért nyúl a nyúl?...
Amit eszik, - azért nyúl:
Friss levelű káposztáért,
Zöld búzáért, luczernáért.

Kis kanári...

A kis kanári száraz ágra hág,
Kis fészke neki az egész világ:
Abban dalolgat s ha dalolni kezd,
Köröskörül nem hallasz semmi neszt;
Mert olyan édesen dalol szegény,
Hogy szinte sírni tudnék énekén: -
Dalának minden hangja eltemet
Egy bánatot - és szül egy örömet: -
Szegény kanári, csak dalol nekem,
Édes dalodra fölvidul szívem.

Apró ruczák.

Apró ruczák, kis libák
a patakra járnak,
Mert a sárban bogarat,
gilisztát találnak;
Elgógóják magukat
az öreg libák:
Az egyik tán megijedt,
vagy valamit lát.

Este van.

Este van, este van, kiki nyugalomba,
Feketén bólogat az eperfa lombja;
Meggyújtom a lámpát, amíg vacsorálunk,
Aztán majd eloltom s pihenőre szállunk.

Húzom, húzom...

Húzom-húzom a fűrész,
mert favágó vagyok:
A tuskóból pedig majd
gyújtóst hasogatok;
Úgy hordom be a konyhára
tüzet rakni vacsorára.

Anti, Rózsa...

Anti, Rózsa horgásznak
a patak vizében,
Most akadt egy nagy keszeg
a horgukra éppen;
Anti húzza kifelé,
a Rózsa meg bámul:
Ezen a nagy szerencsén
Bodri is elámul.

A harang-virág.

Harang-virág, giling-galang...
Virág vagyok, de nem harang;
Mostoha volt az én anyám,
Nincs illatom, nincs szép ruhám:
Harangvirág a nevem,
Szomorú az életem.

Aratáskor.

Tavaszzal elveti a gazda a magot,
És ha a jó Isten szép időket adott,
Megnő majd a vetés, meg is sárgul nyárra,
Péter-Pálkor meg is érik a kaszára;
Akkor az aratók neki állnak szépen;
Mindegyiknek éles kasza a kezében:
Levágják, kicséplik, behordják a magot,
S egymás mellé rakják a sok szép asztagot.

Jertek, jertek...

Jertek, jertek, kis nyulak,
Aki szalad enni kap:
Friss káposzta-levelet,
Jó füvecskét, friss vizet!

Vigan esznek a nyulak,
A kis Margit így mulat;
Feri meg a zsámolyán
Uzsonnázik szaporán.

Hogy az alma?

- Hogy az alma, hogy a körte,
nem drága-e néni?
Aztán kérem, hogy nagyon jól
tessék ám megmérni! -
- Dehogy drága, dehogy drága?
két fillér a nagyja:
Kinek tetszik vesz, - akinek
nem tetszik, - itt hagyja.

Hajrá! hajrá!

Hajrá! hajrá! - szól a kürt: - hajtják a vadat
Róka koma, mint a szél, sebesen szalad;
Két kis nyulat fölriaszt, de nem bántja ám,
Mert a kutyák, vadászok vannak a nyakán;
Sóvár szemmel nézi a megriadt nyulat,
Sajnálja, hogy menekül a finom falat;
De hiába: - nincs idő: - nem foghatja el,
Mert hisz őt is üldözik, - és most futni kell!

Megy a gőzös...

Megy a gőzös Kanizsára, hegyen-völgyön át,
Jobbra-balra elhagy várost, falut és tanyát;
Nagyot füttyent, lassabban megy, végre meg is áll:
Egy pár utas megérkezett, mindjárt le is száll.
Megint füttyent; és a kalauz kiáltja... „Mehet!...”
A gőzös meg sisteregve újra elsiet.

Jön a tavasz...

Jön a tavasz, jön a tavasz, nyílnak a virágok,
Kint a réten serény, munkás méh-rajokat látok;
Döngicsélve egy virágról másra iparkodnak,
Édes mézzel, jó viasszal dúsan megrakodnak.
Jön a nyár, jön a nyár;
Itt van a cserebogár.

Száll, röpül...

Száll, röpül a levegőben
a sok szappanbuborék:
Egyik piros, másik tarka,
sárga, zöld, vagy hupikék;

Károly fujja, egyre fujja,
szállnak a kis léggolyók:
Fönt libegnek, majd leszállnak
akár csak a léghajók.

Az elefánt.

Nagy orrmánu állat ám az elefánt:
De csak ne félj tőle! - mert senkit se bánt;
Nagyon szelid állat, okos, engedelmes,
Ha jól bánnak vele, nem is veszedelmes.
Nincsen nagyobb állat a föld hátán;
Apró kis tornyot is elbir széles hátán;
Lovagolnak rajta, terhet raknak rája,
Szóval ezer hasznát veszi a gazdája,
De csak Indiában lesz egészen szelid:
Afrikában nem az, - ottan még üldözik;
Hófehér agyarát szépen földolgozzák,
S elefánt-csont néven forgalomba hozzák.

A kis boltos.

Czukrot, kávé árulok,
Mert én kis boltos vagyok;
Mi tetszik, kisasszonyom? -
Gyömbér, szappan, só, füge -
Parancsoljon izibe!
Akármit vesz, ígérem;
Becsülettel megmérem.

Vadászni ment...

Vadászni ment az apám
Mindjárt kora délután,
Lőtt is nyulat, őzikét,
Meg egy tarka czinegét.

Nincsen olyan fényes dolga...

Nincsen olyan fényes dolga
senkinek, mint én nekem:
Egész nap a birkáimat
vezetem, legeltetem;
Ha akarom, hanyatt fekszem,
úgy pihenek a réten:
Kedvencz birkám oda czzammog
s odahajlik fölébem;
Két kezemmel a nyakát átölelem,
Mert én bizony igaz szívből szeretem.

Gerlemadár.

Gerlemadár, vadgalamb,
turbékol az ágon:
Ilyen szelid, szép madár
nincs több a világon!

Együtt ül...

Együtt ül a család, ebédelnek éppen,
Gyurika nagy fiú, - maga eszik szépen;
Ámde a kis Tercsi nem tud enni még:
Mindig bemocskolja arcát és kezét;
Őt még mindig a jó anya eteti,
A hunczut Gyurika meg kineveti.

A madárijesztő.

Mi az: madárijesztő?
csupa rongydarab:
S mégis elriadnak tőle
a kis madarak;
E nélkül a kapzsi, fürge,
torkos állatok,
Mind kifalnék a kalászból
az érett magot.

Az építész.

Egyik téglát a másikra
szépen fölrakom:
Ha elkészül ez a kis ház,
benne én lakom;
Két hugomnak is csinállok
külön két szobát;
S a kutya-ólba szállásolom
a Bodri komát.

Anyuska ágya.

Van nekük egy szép ágyunk,
anya alszik benne:
Bárcsak vele alhatnám,
jaj de jó is lenne!
A keblére hajtánám
fáradt kis fejemet,
Míg a szép, édes álom
lezárná szememet.

A bőregér.

Éjjel jár a bőregér, ha leszállt a nap,
Pusztítja a sok legyet, tücsköt, bogarat;
Nagyon hasznos állat ez s mégis üldözik:
Gonosz fiuk megfogják, falra szögezik.

Pista kiment...

Pista kiment a rétre, szénát gyűjt serényen,
Meglátszik a szorgalom a csöpp kis legényen;
Nézi, nézi a kutya, mit mível gazdája:
Hüségeseen földre ül, úgy vigyáz reája.

Virág-öröm.

Istenem, de sok virág mosolyog felém;
Tátika, harangvirág, kikirics, kökény;
Egyik piros, másik kék, - jó az illata:
Legjobb szagu mégis a szegfű s ibolya;
Ám a legszebb mégse ez: találd ki, melyik?
Kék nefelejts, - mely a víz partjain nyílik.

Bari, bari, báránka.

- Bari, bari, báránka,
füvet szedtünk néked:
Gyöngé füvel, virággal
etetgetünk téged;
Egész nap becézgetünk,
elviszünk legelni:
Úgy szeretünk, hogy veled
be se tudunk telni!
Hát te, édes báránkám:
nem szeretsz-e minket?...
Hogyha szeretsz, nyalogasd
piczi kezeinket. -
Szól a bárány: - Be-e-e,
hogyne szeretnék:
Hisz mindig szerettelek,
mióta csak élek!

A lánczhíd.

Szép a lánczhíd! - A legnagyobb magyar,
Széchényi István hídja ez a híd,
Mely összeköti szép Dunánk fölött
Pestnek s Budának testvér-partjait!
A lánczhíd ez: - szebb multunk záloga,
melyből erőt meríthet a magyar: -
Szeretni e hazát, melyen kívül
nincs föld sehol, - mely ápol s eltakar!

Strucczmadár.

Hosszúlábu strucczmadár, futós, mint a szél,
A jó arabs paripa nyomába sem ér;
De ha lopva meglepik, nem szaladhat el,
Meg is védi ám magát éles csőrivel.
Tolla miatt vadászszák, mindet elszedik,
Drága pénzen eladják s kalapra teszik.

Ha kiülök...

Ha kiülök a kőpadra,
madár száll az ágra:

S amíg dalol, rágondolok
a tündér-világra...
Mikor aztán fölébredek,
Jaj, de szomorú is leszek!

Három seprős kis lány.

Nini, ez a három kis lány
fejét mire adta!
Seprőt fogott mind a három,
a kis eszemadta!
Jaj, de szépen dolgoztatnak:
egy csöppet se restek,
Nekik való könnyű munkát,
jó dolgot kerestek.
Szépen felsöprik a kertet,
tisztá is már félig:
Ha ily serényen dolgoznak,
készen lesznek délig.
A madárcák vidám dallal
biztatgatják őket,
Ők meg jó kedvvel forgatják
a nehéz seprőket.

Elfáradtunk.

Elfáradtunk a játékban,
most egy kissé pihenünk:
S indulunk is hazafelé,
mihelyt nem lesz melegünk;
Akkorára összeszedjük
ezt a sok szép virágot,
Tarka bokrétába kötjük,
s hazavisszük anyának.

Megérett a szőlő.

Megérett a szőlő, leszüretelik,
Szorgalmas leányok puttonyba szedik;
Ebből a szőlőből lesz ám a jó bor,
Ha majd az édes must megéri, kiforr.
Fölhangzik a dal, ének,
Zajos lesz a vidék:
Vidám parasztlegények
Iszszák a hegy levét!

A gímszarvas.

Gímszarvas meg őzike, megállnak a réten,
Kémlelődvé néznek szét a dombos vidéken;
Sok ellenség üldözi szegény állatkákat,
Isten is azért adott nekik futós lábat.

Szól a hindú...

Szól a hindu vékony sípja,
A kígyóját most tanítja:
Jár a kígyó jobbra-balra,
Tánczot jár a furcsa dalra,
Kiölti a fulánkját,
Úgy nézi a gazdáját.

Mulat a kis czicza.

- Czicza, czicza, jól vigyázz,
a gombolyag szalad:
Rajta, ugorj rá hamar, -
Kapt be, - hámm! - egy falat!
Jaj, bolondos cziczája,
meg se tudod fogni?
Ejnye, de ügyetlen vagy,
nem tudsz hát ugorni?
Ingerkedik Margitka
a picziny cziczával,
El-elrántja a labdát
hosszú fonalával...
A cziczuska nagyot ugrik,
bosszankodva kergeti:
Margitka meg édes anyja
jóízűen neveti.